

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Tamara Chișca-Doneva

Judecători – Victor Burduh, Nina Vascan, Aliona Miron, Mariana Pitic

judecând, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și de către inculpatul Senchakovych Oleh și avocatul Vladimirov Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Senchakovych Oleh Mihail, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX, studii superioare, anterior nejudecat, cetățean al Republicii Moldova,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 07.12.2012 - 24.12.2014;

instanța de apel: 19.03.2015 - 28.05.2015;

instanța de recurs: 21.12.2015 - 31.05.2016;

instanța de apel: 18.07.2016 - 13.12.2016;

instanța de apel: 21.03.2017 - 21.09.2017;

instanța de recurs: 21.11.2017 - 23.01.2018;

instanța de apel: 02.03.2018 - 12.04.2018;

instanța de recurs: 26.10.2018 - 05.02.2019;

instanța de apel: 08.04.2019 - 05.06.2019;

instanța de recurs: 29.10.2019 - 20.05.2020;

instanța de apel: 30.10.2020 - 26.01.2021;

instanța de recurs: 06.04.2021 – 04.11.2021.

Asupra recursurilor menționate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 decembrie 2014, Senchakovych Oleh a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Senchakovych Oleh în beneficiul lui Papușoi Serghei suma de 828,40 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 6500 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în total 17 328,40 lei.

A fost respinsă ca nefondată pretenția lui Papușoi Serghei către Senchakovych Oleh în partea încasării sumei de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și în partea sumei de 12,60 lei cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a pronunța sentința nominalizată, instanța de fond a reținut că Senchakovych Oleh, la 15 august 2012, aproximativ la ora 20:30, aflându-se în ograda liceului „Dimitrie Cantemir”, amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Dacia 38/2, având intenția de a-i provoca vătămări corporale paznicului liceului, Papușoi Serghei, în urma unui conflict apărut cu ultimul în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de serviciu, i-a aplicat lovituri cu pumnii în regiunea feței, în rezultatul cărora lui Papușoi Serghei i-au fost cauzate vătămări corporale medii, exprimate prin: fractura unghiulară pe stânga a mandibulei cu deplasare, edem al țesuturilor moi pe față, excoriație pe mucoasa bazei inferioare, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Senchakovych Oleh a comis *vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmări prevăzute de art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligațiilor de serviciu sau obștești*, adică infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, *avocatul Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh*, a contestat sentința cu *apel*, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Senchakovych Oleh, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și că există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

La fel, apărarea a mai solicitat recunoașterea nulității raportului de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012, raportului de expertiză medico-legală nr. 2357/D din 12 septembrie 2012 și raportului de expertiză medico-legală nr. 2508/D din septembrie 2012, precum și anularea ordonanței de punere sub învinuire din 18 octombrie 2012, emisă în privința lui Senchakovych Oleh, cu scoaterea lui de sub urmărire penală și încetarea procesului penal.

În motivarea apelului apărarea a indicat, că prima instanță neîntemeiat a constatat în acțiunile inculpatului existența elementelor componente infracțiunii prevăzute de

art. 152 alin. (1) lit. d) Cod penal. Astfel, potrivit declarațiilor inculpatului, Serghei Papușoi l-ar fi lovit cu un băț și l-ar fi mușcat cu dinții de piept, declarații care se confirmă prin declarațiile martorilor Marin Demianic, Vadim Garbuzov, Gheorghe Baci, Mihail Senchakovich, Natalia Senchakovich, precum și prin fotografiile și raportul de constatare medico-legală nr. 4136 din 16 august 2012, prin care s-a constatat edem al țesuturilor moi pe cap, echimoză cu excoriații pe torace, cauzate în timpul și circumstanțele indicate, raportul de constatare medico-legală nr. 2598/D din 25 septembrie 2012, prin care s-a constatat comoție cerebrală, edem al țesuturilor moi pe cap, echimoză cu excoriații pe torace, cauzate în timpul și circumstanțele indicate, care duc la o dereglare a sănătății de scurtă durată și în comun se califică ca vătămare corporală ușoară. De altfel, Papușoi Serghei a confirmat că a cauzat lui Oleh Senchakovich leziuni corporale, însă, contrar acestor probe, prima instanță a luat în considerație declarațiile părții vătămate și a rudelor acestuia, care nu se aflau la locul apariției conflictului.

În opinia avocatului, declarațiile părții vătămate sunt contradictorii, din motiv că deși acesta a declarat că a fost lovit de mai multe ori de către inculpat, cu pumnii în față, cu picioarele peste tot corpul, în special în burtă, totuși, din conținutul raportului de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012, rezultă că la Serghei Papușoi s-a constatat fractura unghiulară pe stânga a mandibulei cu deplasare, edem al țesuturilor moi pe față, excoriație pe mucoasa buzei inferioare, fără a fi depistate alte leziuni corporale. Mai mult, partea vătămată a comunicat, că nu a primit careva tratament, nu s-a aflat în concediu medical, a lucrat la 15 august 2012, cât și ulterior, fără a se adresa la medic. Totodată, consecutivitatea acțiunilor descrise de partea vătămată diferă de cele relatate de alți martori.

La fel, apărarea a indicat că potrivit răspunsului Ministerului Educației al R. Moldova nr. 02/16-71 din 20 septembrie 2012, teritoriul stadionului este proprietate publică municipală, se află în gestiunea Consiliului Municipal Chișinău, iar, potrivit fișei postului paznicului, rezultă că acesta este obligat să efectueze paza bunurilor - proprietatea liceului, și anume a clădirii, a bunurilor din clădire, a ferestrelor, totodată în fișa postului nu este indicată obligația paznicului de a efectua paza stadionului.

Apărarea a invocat că, prima instanță greșit a constatat că partea vătămată, la momentul săvârșirii infracțiunii era în exercițiul funcțiunii, exprimate prin acțiuni referitoare la responsabilitatea pentru viața și securitatea copiilor, deoarece incidentul a avut loc la 15 august 2012, ora 20:30, în perioada vacanței de vară.

În opinia apărării, Oleh Senchakovich a fost atacat de Serghei Papușoi, inculpatul fiind în stare de autoapărare, iar, prima instanță urma să înceteze procesul penal în baza art. 35, 36 Cod penal.

Totodată, a mai indicat avocatul că la caz, a fost efectuată o constatare medico-legală și două expertize medico-legale, întocmite de același medic-legist Iurie Scurtu, care, contrar prevederilor art. 89 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, nu avea dreptul să participe la efectuarea expertizelor medico-legale, aceste probe urmând a fi declarate nule.

Cu referire la rapoartele de expertiză întocmite la caz, apărarea a indicat, că prima instanță nu a soluționat toate chestiunile importante pentru examinarea cauzei, deoarece concluziile experților din expertizele anterioare sunt incomplete, iar expertul Chiril Corbu a confirmat, că reieșind din documentele medicale prezente la dosar nu este posibil de stabilit vechimea fracturii și circumstanțele producerii acesteia, sugerând la necesitatea numirii unei expertize radiologice în comisie, cu utilizarea metodei tomografice.

Prin urmare, în dosar nu există nicio probă incontestabilă, care ar confirma faptul prezenței la partea vătămată a fracturii mandibulei, deoarece experții au emis concluzia că posibil s-a provocat fractura, dar nu au stabilit și nici nu au avut posibilitatea să stabilească concret momentul cauzării fracturii maxilarului inferior în regiunea unghiulară pe stânga.

La fel, în cererea de apel avocatul a criticat concluzia primei instanțe referitor la respingerea solicitării cu privire la anularea ordonanței de punere sub învinuire din 18 octombrie 2012, emisă în privința lui Oleh Senchakovych, cu scoaterea lui de sub urmărire penală și încetarea procesului penal, invocând nerespectarea prevederilor art. 282 alin. (1) Cod de procedură penală și ilegalitatea actului, ca fiind executat peste termen.

Mai mult, a indicat că procurorul Olga Grosu nu era în drept de a efectua acțiuni procesuale la acel moment, deoarece în aceeași zi, dar până la efectuarea acțiunilor procesuale de înaintare a învinuirii, audierea în calitate de învinuit și aplicarea măsurii preventive, acesteia i-a fost înaintată recuzare, care nu a fost soluționată, despre acest fapt fiind informat procurorul.

Avocatul a mai menționat, că la înaintarea învinuirii nu au fost respectate cerințele cu privire la traducerea actului procesual, pe ordonanța de punere sub învinuire nefiind indicat numele și alte date ale traducătorului, acesta nefiind avertizat despre răspunderea penală pentru traducerea intenționat greșită, nefiind prezentat părții apărării și nefiindu-i explicat dreptul de a-l recuza, iar învinuitului nu i-a fost înmănat un exemplar al actului de învinuire în limba pe care o posedă - limba rusă.

3.1. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, *avocatul Lilia Gherman în numele părții vătămate, Papușoi Serghei*, a declarat *apel* împotriva sentinței, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă cu privire la repararea prejudiciului moral în sumă de 30 000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

În motivarea cerințelor înaintate, reprezentantul părții vătămate a exprimat dezacordul cu aprecierea de către prima instanță a cuantumului prejudiciului moral, menționând că instanța nu a luat în considerație prevederile art. 1423 Cod civil, în coroborare cu următoarele circumstanțe. Serghei Papușoi a fost atacat intenționat de către inculpat la locul de muncă, în timpul executării obligațiilor sale de protecție a stadionului liceului „Dimitrie Cantemir”, pe teritoriul căruia inculpatul a pătruns ilegal în prezența a mai multor minori. Serghei Papușoi a fost vătămat intenționat anume pentru executarea obligațiilor de serviciu, prin fracturarea mandibulei, fapt care a cauzat

o dereglare a sănătății nu doar pe parcursul a unei luni de zile, în decursul căreia el a fost nevoit să se alimenteze exclusiv cu mâncare lichidă, dar și prin dereglări importante în funcționarea tractului digestiv; disfuncția tractului digestiv a agravat starea sănătății părții vătămate, care este invalid de gradul doi, suferă de cancer la colon din anul 2011, a suportat o intervenție chirurgicală și a făcut un tratament biochimic, circumstanțele respective fiind confirmate prin Certificatul de invaliditate seria BM nr. 682256, eliberat de către Consiliul Republican de Expertiză Medicală a Vitalității din 28 noiembrie 2012.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Natalia Vladimirov în numele inculpatului Oleh Senchakovych și admis parțial apelul avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Serghei Papușoi, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a sumei de 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Pentru a motiva soluția adoptată, instanța de apel a menționat că prima instanță just a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor inculpatului, care corect au fost încadrate în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a conchis că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 7, 75 și 76 Cod penal.

Cu referire la apelul avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Serghei Papușoi, instanța de apel conform prevederilor art. 1423 Cod civil, a considerat că cerința părții vătămate privind repararea prejudiciului moral în sumă de 30000 de lei este neîntemeiată, fiind confirmată doar cerința privind restituirea cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 de lei, potrivit bonului de plată nr. 028553.

5. Avocații Ion Arhiliuc și Natalia Vladimirov în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au declarat *recurs ordinar*, solicitând casarea hotărârilor judecătorești adoptate la caz, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei sau încetarea procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 mai 2016, a fost admis recursul ordinar declarat, fiind casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut că, instanța de apel a trecut cu vederea motivele invocate de avocatul Vladimirov Natalia, lăsându-le fără soluționare, totodată preluând integral argumentele formulate de către prima instanță, care i-au stabilit convingerea în sensul vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel nu a supus verificării argumentul apelantului referitor la faptul, că inculpatul în momentul conflictului apărut cu partea vătămată a acționat fiind în stare de legitimă apărare, această ipostază a evenimentelor petrecute nefiind cercetată la judecarea cauzei în ordine de apel.

7. În ședința de judecată a instanței de apel, **avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, a depus o cerere de concretizare a apelului**, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Senchakovych Oleh să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii imputate, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

7.1. În motivarea apelului a invocat că în cadrul examinării cauzei penale s-a constatat, că anume partea vătămată Papușoi Serghei a fost inițiatorul conflictului, totodată ultimul a cauzat inculpatului leziuni corporale ușoare, ca urmare acțiunilor lui Senchakovych Oleh purtau caracter de autoapărare.

8. **Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016**, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh și menținută sentința judecătoreiei Botanica, mun. Chișinău din 24 decembrie 2014.

8.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic motivele apelului cu referire la faptul că, inculpatul a săvârșit fapta penală fiind în stare de legitimă apărare, deoarece nu au fost stabilite care anume valori sociale ar fi fost periclitare de atacul victimei, viața și sănătatea inculpatului, a copiilor acestuia sau domiciliul inculpatului.

Instanța de apel nu a reținut argumentul părții apărării precum că, fractura mandibulei depistată la partea vătămată s-a produs din cauza căderii acestuia în momentul când a încercat să fugă, deoarece se combate prin rapoartele de expertiză efectuate pe cazul dat și prin declarațiile experților Corbu C. și Mutoi G.

9. La 31 ianuarie 2017, avocatul Gherman Lilia în numele părții vătămate a depus o cerere prin care a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare privind încasarea de la Senchakovych Oleh în beneficiul lui Papușoi Serghei a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suportate în cadrul examinării cauzei în instanța de apel.

10. **Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017**, a fost respins ca depus peste termen apelul avocatului Gherman Lilia în numele părții vătămate Papușoi Sergiu, în rest sentința a fost menținută.

11. **Avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Senchakovych Oleh** a contestat cu **recurs ordinar** decizia din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încetarea procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există alte circumstanțe prevăzute la art. 36 Cod penal - legitima apărare, care exclude pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

12. **Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2018**, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău

din 13 decembrie 2016 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

12.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a statuat, că instanța de apel, prin decizia din 13 decembrie 2016, a respins ca nefondat apelul avocatului Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh, însă nu s-a expus asupra cererii de concretizare a apelului declarată de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului.

De asemenea, instanța de recurs a stabilit că instanța de apel a indicat în decizia adoptată probe ce nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal, contrar prevederilor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de apel a pus la baza soluției de condamnare a inculpatului, declarațiile părții vătămate Papușoi Serghei, a martorilor Papușoi M., Nour G., Demianic M., Garbuzov V., Baci G., Senchakovych M., Senchakovych N., specialistului Lazarev E., experților Corbu C., Mutoi G. ce au fost depuse în ședința de judecată a primei instanțe și materialele cauzei, printre care și: ordonanța de punere sub învinuire a lui Senchakovych Oleh din 18 octombrie 2012; nota informativă prin care se comunică, că examinarea plângerii avocatului Vladimirov Natalia, care a fost fixată pentru 25 octombrie 2012 a fost amânată pentru 31 octombrie 2012, iar ulterior pentru 02 noiembrie 2012, în ședința de judecată din 02 noiembrie 2012, avocatul Vladimirov Natalia nu s-a prezentat din motive de boală, iar bănuitul a semnat citație să se prezinte la procuror la 09 noiembrie 2012; ordonanța de stabilire în privința lui Senchakovych Oleh a măsurii preventive de nepărsire a localității; plângerea avocatului în ordinea art. 298, 299 Cod penal; citația adresată bănuitolui Senchakovych Oleh, prin care se indică necesitatea prezenței la Procuratura Botanica, mun. Chișinău la 26 noiembrie 2012; cererea inculpatului Senchakovych Oleh, prin care solicită încetarea efectuării urmăririi penale, până la examinarea plângerii de către judecătorul de instrucție; citația Procurorului în Procuratura Botanica, mun. Chișinău, prin care se solicită prezența procurorului în ședința de judecată din 25 octombrie 2012, la plângerea lui Senchakovych Oleh.

Totodată, în partea motivată a hotărârii, apreciind argumentele apelantului referitor la termenul înaintării ordonanței de punere sub învinuire a lui Senchakovych Oleh, instanța de apel repetat a făcut referire la aceste probe și a menționat, că din vina inculpatului și avocatului său, care intenționat nu se prezentau la înaintarea ordonanței de punere sub învinuire, a fost omis termenul. Însă, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 13 decembrie 2016, instanța de apel a dispus examinarea probelor și a înscrisurilor, din materialele cauzei cercetate de prima instanță, însă probele menționate supra, ce au fost puse la baza deciziei de condamnare a lui Senchakovych Oleh, nu au fost verificate în ședința de judecată și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

De asemenea, instanța de recurs a notat că în decizia contestată, instanța de apel se contrazice în concluziile sale, ceea ce generează neclaritate, pe de o parte în hotărâre s-a conchis că declarațiile martorilor Garbuzov V., Baci G., Senchakovych M.,

Senchakovych N., confirmă vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, însă, ulterior instanța a menționat că apreciază critic declarațiile martorilor în cauză, deoarece este evidentă tendința acestora de a duce în eroare instanța de judecată.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, a fost respins ca fiind nefondat, apelul declarat de avocatul Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh, a fost respins, ca fiind depus peste termen, apelul suplimentar declarat de avocatul Arhiliuc Ion, în numele inculpatului Senchakovych Oleh și a fost admis apelul declarat de avocatul Gherman Lilia, în interesele părții vătămate Papușoi Serghei și dispusă încasarea de la Senchakovych Oleh în beneficiul lui Păpușoi Serghei cheltuielile de judecată în mărime de 5000 de lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

13.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi -vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151 CP, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligațiilor de serviciu sau obștești.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor Garbuzov Vadim, Baciuc Gheorghe, Demianic Marin, Senchakovych Mihail și Senchakovych Natalia, menționând că Garbuzov Vadim, Baciuc Gheorghe și Demianic Marin sunt vecini cu inculpatul, iar Senchakovych Natalia și Senchakovych Mihail sunt soția și respectiv, fiul acestuia, fiind evidentă tendința acestora de a duce în eroare instanța de judecată în scopul apărării inculpatului. Mai mult, aceste declarații se combat prin celelalte probe și anume declarațiile părții vătămate Păpușoi Serghei și a martorilor care în colaborare cu alte probe confirmă vinovăția inculpatului, iar, declarațiile inculpatului de nerecunoaștere a vinei sunt contrare cu materialele cauzei.

Instanța de apel a respins argumentul părții apărării, precum că, fractura mandibulei depistată la partea vătămată s-a produs din cauza căderii acesteia jos în momentul când a încercat să fugă, deoarece această versiune se combate prin rapoartele de expertiză și prin declarațiile experților Corbu Chiril și Mutoi Grigore.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a apreciat ca fiind neîntemeiate alegațiile apărării precum că rapoartele de expertiză nr. 4125 din 16 august 2012, nr. 2357/D din 12 septembrie 2012 și nr. 2508/D din 18 septembrie 2012, urmează a fi declarate nule deoarece au fost efectuate de unul și același medic legist, Scurtu Iurie, or, conform art. 89 alin. (2) Cod de procedură penală, participarea anterioară a persoanei în calitate de expert nu este un obstacol care exclude participarea ei ulterioară în aceeași calitate în procedura dată, cu excepția cazurilor în care expertiza judiciară se efectuează repetat în legătură cu apariția îndoielilor în privința veridicității concluziilor din raport.

De asemenea instanța de apel a apreciat critic poziția părții apărării, precum că Papușoi Serghei nu era obligat să păzească stadionul, din motiv că stadionul este

proprietate publică municipală, se află în gestiunea Consiliului Municipal, menționând că această obligațiune rezultă din fișa postului paznicului Papușoi Serghei, iar, stadionul împreună cu clădirea liceului formează un complex unic, care și este dat în gestiunea liceului, prin urmare, partea vătămată la acel moment era în exercițiul funcțiunii.

Instanța de apel a respins și argumentele invocate în apelul avocatului Vladimirov Natalia în numele inculpatului cu referire la faptul că, inculpatul a săvârșit fapta penală fiind în stare de legitimă apărare, menționând că nu au fost stabilite care anume valori sociale ar fi fost periclitate de atacul victimei, viața și sănătatea inculpatului, a copiilor acestuia sau domiciliul inculpatului, faptele ei nu erau coraportate echivalent la comportamentul lui Papușoi Serghei. În cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat că, Senchakovych Oleh a fost forțat să acționeze prin lovirea cu pumnii în regiunea feței lui Papușoi Serghei, precum nu s-a dovedit existența unui atac din partea pătimitului Papușoi Serghei.

14. Nefiind de acord cu decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, *avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului* a declarat *recurs ordinar*, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 8), 11) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 decembrie 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună încetarea procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - există alte circumstanțe prevăzute la art. 36 Cod penal - legitima apărare care exclude pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

14.1. *Inculpatul Senchakovych Oleh*, de asemenea a contestat hotărârile judecătorești cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei sau de încetare a procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

15. *Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 februarie 2019*, au fost admise recursurile ordinare declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și de către inculpatul Senchakovych Oleh, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

15.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a statuat, că instanța de apel, prin decizia din 12 aprilie 2018, nici la a treia rundă de judecare a cauzei în ordine de apel, nu a supus verificării argumentul apărării referitor la faptul dacă inculpatul în momentul conflictului apărut cu partea vătămată a acționat fiind în stare de legitimă apărare, or, din decizia recurată se atestă că acest subiect a fost tratat superficial de către instanță, fiind invocate aspecte de ordin terminologic și științific, însă, fără o cercetare multiaspectuală a probelor evidențiate. Or, în cazul în care instanța de apel a decis să respingă argumentul supus cercetării, aceasta urma să-și expună

punctul său de vedere asupra fiecărei probe invocate de apărare, dar nu să înfăptuiască o apreciere formală a circumstanțelor cauzei penale.

De asemenea, instanța de recurs a stabilit că în susținerea concluziei cu privire la vinovăția inculpatului Senchakovych Oleh în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, instanța de apel a făcut referire la declarațiile părții vătămate Popușoi Serghei și a rudelor apropiate acestuia Popușoi Maria, care este soția părții vătămate, și a martorului Nor Ghenadie, ginerele părții vătămate, care nu au fost prezenți la locul declanșării conflictului și au relatat evenimentele expuse de partea vătămată.

Totodată, instanța de apel a exclus probele la care a făcut referire apărarea, și anume declarațiile martorilor oculari Demianic Marin, Garbuzov Vadim, Baciuc Gheorghe, Senchakovych Mihail și Senchakovych Natalia.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit a evidențiat că la acest aspect raționamentele instanței de apel la formularea soluției adoptate nu pot fi reținute, deoarece se contrazic și se exclud reciproc, întrucât reținând ca probe concludente, utile și pertinente declarațiile rudelor părții vătămate, care nici nu au fost prezente la locul faptei, pe de altă parte instanța de apel a exclus ca probe declarațiile celorlalți martori oculari, și anume Demianic Marin, Garbuzov Vadim, Baciuc Gheorghe, Senchakovych Mihail și Senchakovych Natalia, motivând această poziție prin faptul că o parte din martori sunt vecini ai inculpatului, iar alții sunt rude apropiate și ar avea tendința de a denatura evenimentele petrecute sau de a-l absolvi pe inculpat de răspundere și pedeapsă penală.

Distinct de argumentele menționate, Colegiul penal lărgit a mai remarcat și faptul, că potrivit deciziei instanței de recurs din 23 ianuarie 2018 de remitere a cauzei la o nouă rejudecare, a fost evidențiat, că instanța de apel nu s-a expus asupra cererii de concretizare a apelului declarată de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului.

Cu referire la acest aspect s-a reținut că potrivit materialelor cauzei, inculpatul Senchakovych Oleh a încheiat contractul de asistență juridică nr. 45 cu avocatul Arhiliuc Ion la 22 iulie 2015, pentru întocmirea recursului ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar dat fiind faptul că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 mai 2016, cauza penală a fost trimisă la o nouă rejudecare în instanța de apel, avocatul Arhiliuc Ion a depus la 13 decembrie 2016 o cerere de concretizare a apelului.

Astfel, instanța de recurs a notat, că din conținutul deciziei recurate se atestă, că pe lângă faptul că instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele din cererea de concretizare nominalizată, aceasta a catalogat cererea respectivă ca fiind un apel suplimentar, a cărui termen de depunere a expirat la 06 august 2015.

Reieșind din aceste constatări, instanța de recurs a acceptat ca fiind întemeiate argumentele apărării prin care s-a invocat că opinia instanței de apel cu referire la tardivitatea cererii de concretizare a apelului, denumită „apel suplimentar” este neînțeleasă în contextul în care avocatul respectiv încheiase contractul de asistență pentru a reprezenta inculpatul în instanța de recurs, deci el nu putea depune un apel suplimentar din momentul încheierii contractului de asistență juridică - 22 iulie 2015,

până la data de 06 august 2015, în situația în care instanța de recurs doar la 31 mai 2016 a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs s-a pronunțat și asupra faptului că, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, instanța de apel s-a pronunțat și asupra apelului declarat de către avocatul Gherman Lilia în numele părții vătămate, însă la acest capitol instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, apelul avocatului Gherman Lilia în numele părții vătămate Papușoi Serghei, a fost respins că fiind depus peste termen, iar decizia respectivă a devenit irevocabilă prin neatacare, deoarece aceasta nu a fost contestată cu recurs ordinar de către partea acuzării.

Astfel, instanța de recurs a notat, că motivarea deciziei instanței de apel este contradictorie.

16. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019, a fost respins ca fiind nefondat, apelul declarat de avocatul Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

16.1. Instanța de apel a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a ajuns la concluzia că inculpatul Senchakovych Oleh este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, or, împrejurările ce dovedesc în afara oricăror dubii vinovăția lui Senchakovych Oleh în comiterea faptei penale incriminate, au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosar, fiind corect apreciate cu respectarea art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a conchis, că prima instanță nu a comis erori de drept care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, or, prima instanță corect și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a considerat declarative afirmațiile inculpatului Senchakovych Oleh, precum că nu a aplicat careva lovituri părții vătămate, doar l-a respins când acesta l-a mușcat de piept, mi mult ca atât, nu corespunde realității afirmația inculpatului, care a declarat că partea vătămată Papușoi Serghei a început să fugă spre ușa liceului, la colțul clădirii s-a împiedicat, or, potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 390 din 24 decembrie 2013, modificărilor morfologice a țesutului osos la nivelul fracturii mandibulei la partea vătămată, ultima a putut fi cauzată (provocată) în perioada indicată în ordonanță (15.08.2012). Formarea facturii nominalizate de la căderea corpului de la propria înălțime, atât în mers cât și fugind, se exclude.

Instanța de apel a punctat că, nu poate fi reținută nici afirmația precum că inculpatul ar fi acționat fiind în stare de apărare, conform prevederilor art. 36 Cod penal, or, fapta comisă de inculpat nu întrunește condițiile susmenționate, având în vedere că până a fi aplicate lovituri de către Senchakovych Oleh lui Papușoi Serghei și respectiv, până a-l mușca Papușoi Serghei pe Senchakovych Oleh, a fost inițiat un conflict între cei doi până a sări inculpatul gardul de la stadion.

De asemenea instanța de apel a apreciat critic poziția părții apărării, precum că poate constitui temei în confirmarea nevinovăției inculpatului faptul că, Papușoi Serghei nu s-a aflat la tratament, în situația în care potrivit declarațiilor expertului Mutoi Grigore, rezultă că, astfel de fractură ca la partea vătămată poate să se vindece fără nici o intervenție inclusiv chirurgicală.

Instanța de apel a respins și argumentele invocate că stadionul este proprietate publică municipală, se află în gestiunea Consiliului Municipal, menționând că această obligațiune rezultă din fișa postului paznicului Papușoi Serghei, iar stadionul împreună cu clădirea liceului formează un complex unic, care și este dat în gestiunea liceului, prin urmare, partea vătămată la 15 august 2012, se afla la serviciu, exercitând atribuțiile sale funcționale.

A respins și argumentele invocate în apelul avocatului Vladimirov Natalia în numele inculpatului cu referire la faptul că, inculpatul a săvârșit fapta penală fiind în stare de legitimă apărare, menționând că nu au fost stabilite care anume valori sociale ar fi fost periclitate de atacul victimei, viața și sănătatea inculpatului, a copiilor acestuia sau domiciliul inculpatului, faptele ei nu erau coraportate echivalent la comportamentul lui Papușoi Serghei.

În cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat că, Senchakovych Oleh a fost forțat să acționeze prin lovirea cu pumnii în regiunea feței lui Papușoi Serghei, precum nu s-a dovedit existența unui atac din partea pătimitului Papușoi Serghei.

Dimpotrivă, probatorul dovedește incontestabil că, inculpatul Senchakovych Oleh, la 15 august 2012, pe la ora 20:30 după un schimb de replici cu paznicul liceului teoretic „Dimitrie Cantemir” a sărit gardul instituției enunțate și a aplicat lovituri cu pumnii în regiunea feței lui Papușoi Serghei, fapt prin care a comis infracțiunea de vătămare intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, fără a fi prevenită o infracțiune așa cum e în cazul unei situații de legitimă apărare.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță legal și întemeiat a respins plângerea avocatului Vladimirov Natalia cu privire la anularea ordonanței actelor procesuale, or instanța nu a constatat încălcări esențiale ale legii procesual penale, care ar atesta prezența condițiilor privind nulitatea actelor procedurale.

Instanța de apel a notat, că instanța de fond corect a apreciat starea de fapt, și just a conchis asupra existenței în acțiunile lui Senchakovych Oleh a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

17. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019 a fost contestată cu *recurs ordinar* de către *avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului*, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 8), 11) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a sentinței din 24 decembrie 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună încetarea procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - există alte circumstanțe prevăzute la art. 36 Cod penal - legitima apărare care exclude pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

17.1. Inculpatul Senchakovych Oleh, de asemenea a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea deciziei și a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei

18. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2020, au fost admise recursurile ordinare declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și de către inculpat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2019 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

18.1. Instanța de recurs a menționat că, prin deciziile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 mai 2016, din 23 ianuarie 2018 și din 05 februarie 2019, deciziile instanțelor de apel din 28 mai 2015, 13 decembrie 2016 și din 12 aprilie 2018 au fost casate total cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, în deciziile instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare, în privința cărora instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă, contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau examinate superficial.

În acest sens, conform primei decizii de remitere a cauzei spre rejudecare, instanța de apel avea obligația să verifice legalitatea sentinței sub aspectul argumentului invocat de către partea apărării referitor la faptul că anume partea vătămată Papușoi Serghei a inițiat conflictul, care mușcându-l de piept, i-a cauzat lui Senchakovych Oleh leziuni corporale ușoare, iar, ca urmare loviturile de ripostă ale lui Senchakovych Oleh aplicate lui Papușoi Serghei, în opinia apărării purtau caracter de autoapărare și urmau a fi apreciate prin prisma art. 35, 36 Cod penal.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs a atestat că, nici la a patra rundă de judecare a cauzei în ordine de apel, instanța de apel nu a supus verificării argumentul apărării referitor la faptul dacă inculpatul în momentul conflictului apărut cu partea vătămată a acționat fiind în stare de legitimă apărare, or, din decizia recurată de atestă că acest subiect a fost tratat superficial de către instanță, fiind invocate aspecte de ordin terminologic și științific, însă, fără o cercetare multiaspectuală a probelor evidențiate. Or, în cazul în care instanța de apel a decis să respingă argumentul supus cercetării, aceasta urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe invocate de apărare, dar nu să înfăptuiască o apreciere formală a circumstanțelor cauzei penale.

Mai mult, Colegiul penal a reținut că în susținerea concluziei cu privire la vinovăția inculpatului Senchakovych Oleh în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, instanța de apel a făcut referire la declarațiile părții vătămate Papușoi Serghei și a rudelor apropiate a acestuia Papușoi Maria, care este soția părții vătămate, și a martorului Nor Ghenadie, ginerele părții vătămate, care nu au fost prezenți la locul declanșării conflictului, care însă au relatat evenimentele expuse de partea vătămată.

Totodată, instanța de apel a exclus anume probele la care a făcut referire apărarea, și anume declarațiile martorilor oculari Demianic Marin, Garbuzov Vadim, Baciuc Gheorghe, Senchakovych Mihail și Senchakovych Natalia.

Distinct de argumentele menționate, Colegiul penal lărgit a mai remarcat și faptul că, potrivit deciziei instanței de recurs din 05 februarie 2019 de remitere a cauzei la o nouă judecată, a fost evidențiat, că instanța de apel nu s-a expus asupra cererii de concretizare a apelului declarată de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

19. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Vladimirov Natalia și apelul suplimentar al avocatului Ion Arhiliuc în numele inculpatului Senchakovych Oleh, a fost admis apelul avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Papușoi Serghei și s-a încasat de la Senchakovych Oleh în beneficiul lui Papușoi Serghei cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în mărime de 5000 de lei.

În rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

19.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Colegiul penal a atestat că declarațiile inculpatului Senchakovych Oleh privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume, prin declarațiile părții vătămate, a martorului minor Baciuc Gheorghe și a experților Corbu Chiril și Mutoi Grigore, precum și a probelor scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

Instanța de apel a ținut cont inclusiv de raportul de expertiză medico-legală nr. 2357/D din 12.09.2012, potrivit căruia, comisia medicală a constatat la Papușoi Serghei: fractura unghiulară pe stânga a mandibulei cu deplasare, edem al țesuturilor moi pe față, excoriație pe mucoasa buzei inferioare, care puteau fi produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie. Producerea leziunilor corporale depistate de la căderea corpului din poziție statică stând, este puțin probabil.

În asemenea circumstanțe, se constată legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a dovedit faptul că anume în urma loviturilor aplicate părții vătămate de către inculpatul Senchakovych Oleh, primul s-a ales cu fractura unghiulară pe stânga a mandibulei cu deplasare, fapt ce condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

În acest sens, Colegiul penal a considerat declarative afirmațiile inculpatului, precum că dânsul nu a aplicat lovituri părții vătămate, doar l-a respins când acesta l-a mușcat de piept, mai mult ca atât, nu corespunde realității afirmația inculpatului, precum că Papușoi Serghei a început să fugă spre ușa liceului și la colțul clădirii s-a

împiedicat, deoarece potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 390 din 24.12.2013, modificările morfologice ale țesutului osos la nivelul fracturii mandibulei la partea vătămată puteau fi cauzate (provocate) în perioada indicată în ordonanța din 15.08.2012. Formarea fracturii nominalizate de la căderea corpului de la proprie înălțimi, atât în mers cât și fugind, se exclude.

Pe lângă rapoartele de expertiză medico-legale, instanța de apel a ținut cont și de concluziile expertului Mutoi Grigore, care fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești, a menționat că leziunile depistate nu pot surveni de la căderea de la înălțime sau din fugă. La cădere acțiunea traumatică nu este perpendiculară, dar este sub un unghi. Atunci pe tegumente apar excoriații la lovire de un plan dur. Acțiunea traumatică a fost perpendiculară, dar nu la cădere.

Astfel, deși inculpatul Senchakovych Oleh Mihail susține că partea vătămată a căzut jos când alerga spre liceu, afirmațiile acestuia sunt combătute prin declarațiile martorului Senceacovici Natalia, care este și soția inculpatului și la acel moment se află prezentă la conflictul dat, concretizând în acest sens, în ședința instanței de fond că, niciunul din cei doi bărbați care erau în conflict nu au căzut jos, toate evenimentele au avut loc în picioare.

La fel, instanța de apel nu a reținut afirmația precum că inculpatul a acționat fiind în stare de apărare, or, în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (2) Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Deci, potrivit legii, atacul trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să fie direct, imediat, material și real; să fie îndreptat împotriva propriei persoane, a altei persoane sau împotriva unui interes public; să pună în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Pe când în speță, fapta comisă de inculpat nu întrunește condițiile sus-menționate, având în vedere că, până a fi aplicate lovituri de către Senchakovych Oleh lui Papușoi Serghei și respectiv, până a-1 mușca ultimul pe inculpat, a fost inițiat conflict între cei doi până a sări inculpatul gardul de la stadion. Or, acesta fiind în apropierea stadionului, a văzut cum partea vătămată se fugărea după copii pentru a-i alunga de pe teritoriul liceului, iar, la observațiile inculpatului, partea vătămată nu a reacționat, fapt ce a impus ca Senchakovych Oleh să sară gardul și să ia mingea, spunând lui Păpușoi Serghei să ia mingea deja de la el. Astfel, în situația dată, inculpatul a urmărit continuarea conflictului inițiat, iar, în asemenea circumstanțe, atacul pretins de inculpat din partea vătămate nu este unul imediat și real.

Colegiul penal a reținut că, declanșarea (izbucnirea) atacului trebuie să fie atât de aproape de realizare, încât dacă persoana constrânsă să se apere nu ar fi acționat în acel moment, ea ar fi fost cu certitudine expusă pericolului. Caracterul real al atacului rezultă din elementele obiective care pun în evidență intenția agresorului de a săvârși cu siguranță atacul. Simpla presupunere că atacul ar putea avea loc nu este suficientă pentru a considera apărarea ca legitimă.

Prin urmare, s-a stabilit cu certitudine că declanșarea conflictului a avut loc până

la aplicarea loviturilor/leziunilor reciproce, iar, inculpatul a avut intenție de a aplica lovituri părții vătămate, în situația în care atacul real este atunci când acțiunea lui a început sau este gata să înceapă, ținând cont de împrejurările concrete a cauzei. Dacă acest interval este mai mare, în așa fel încât să existe posibilitatea înlăturării lui prin alte mijloace decât săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, atacul nu poate fi considerat ca imediat și nu legitimează acțiunea de apărare.

Cu referire la apelul declarat de către avocatul Gherman Lilia în numele părții vătămate Păpușoi Serghei, Colegiul penal l-a considerat depus în termen și a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 de lei, ca fiind reale, necesare și rezonabile.

20. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar*, la data de 25 martie 2021, de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6, 7, 8, 11, 16 Cod de procedură penală, prin care solicită admiterea recursului ordinar, casarea totală a deciziei instanței de apel și a sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală – există alte circumstanțe prevăzute la art. 36 Cod penal – legitima apărare, care exclude pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a inculpatului.

20.1. În motivarea cerințelor sale apărătorul a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată.

A remarcat că instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar, toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării.

Astfel, instanța de apel în mod evaziv a ocolit să dea un răspuns argumentat și să accepte motivul decisiv și întemeiat expus în apelul avocatului Vladimirov Natalia și în cererea de concretizare a apelului declarată de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și anume, că inculpatul de fapt urma să aibă statut procesual de victimă, în cazul în care acesta acționând cu un interes și scop legitim în apărarea vieții și sănătății minorilor de la agresiunea paznicului Papușoi S, fiind maltratată de acesta cauzându-i-se leziuni corporale confirmate prin raportul de constatare medico-legală nr. 2598/D din 25 septembrie 2012, în care s-a constatat prezența la inculpat a comoției cerebrale, edem al țesuturilor moi pe cap, echimoza cu excoriații pe torace.

Totodată, recurentul a invocat că instanța de apel contrar prevederilor art. 436 Cod de procedură penală, a neglijat indicațiile instanței de recurs expuse în deciziile de rejudecare a cauzei în ordine de apel.

A menționat că în decizia din 26 ianuarie 2021, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a admis apelul avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Papușoi Serghei și a încasat de la Senchakovych Oleh în beneficiul lui Papușoi Serghei cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în mărime de 5000 de lei, necătând la

faptul că prin decizia din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, acest apel a fost respins ca fiind depus peste termen.

Recurentul a declarat că în decizia contestată, instanța de apel a reținut concluzii contradictorii asupra vinovăției inculpatului. Astfel, instanța de apel a indicat că apreciază critic declarațiile martorilor Demianic Marin, Garbuzov Vadim și Baciuc Gheorghe că au văzut evenimentele petrecute pe stadionul Liceului „Dumitru Cantemir” în seara zilei de 15 august 2012, având în vedere că martorii respectivi sunt vecinii inculpatului, fiind persoane interesate în susținerea unei poziții favorabile inculpatului. Totodată, Colegiul penal a menționat că nu exclude faptul că între inculpat și partea vătămată a avut o altercație, în acest sens, posibil din partea părții vătămate a avut loc mai mult decât o singură mușcătură de pieptul inculpatului, însă, vătămarile corporale medii au fost provocate anume de inculpat părții vătămate, fapt stabilit prin rapoartele de expertiză. La fel, instanța de apel nu a exclus nici faptul că martorii Demianic Marin, Garbuzov Vadim și Baciuc Gheorghe au văzut la inculpatul Senchakovych Oleh Mihail maioul murdar de sânge, or, aceștia sunt vecinii inculpatului, iar ultimul, ulterior, s-a dus acasă.

Apărătorul a mai invocat că, deși conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 26 ianuarie 2021, instanța de apel nu a verificat în ședința de judecată nicio probă din cele cercetate în prima instanță, nefiind consemnate în procesul-verbal, totuși, în decizie și-a întemeiat concluziile de vinovăție/condamnare a inculpatului pe probele cercetate de prima instanță.

20.2. La data de 26 martie 2021 inculpatul Senchakovych Oleh și avocatul Vladimirov Natalia au depus *recurs ordinar* împotriva deciziei instanței de apel, invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6, 7, 8 Cod de procedură penală, prin care solicită admiterea recursului ordinar, casarea totală a deciziei instanței de apel și a sentinței primei instanțe, cu rejudecarea cauzei în fond și pronunțarea unei noi sentințe de achitare a inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) din Codul penal sau de încetare a procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, din motivul existenței altor circumstanțe prevăzute la art. 36 Cod penal – legitima apărare, care exclude pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a inculpatului.

20.3. În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel, rejudecând cauza a 5 oară, nu a înlăturat nici la ultima examinare omisiunile constatate de instanța de recurs, fapt ce s-a soldat cu pronunțarea unei decizii vădit ilegale.

Recurenții au afirmat că instanța de apel practic nu a ascultat partea apărării și nu s-a expus asupra motivelor invocate care determină și impuneau achitarea lui Senchakovych Oleh, deoarece nu a comis fapta incriminată sau, în cel mai rău caz, să dispună încetarea procesului pentru existența circumstanțelor care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale.

Examinarea superficială și tendențioasă a cauzei în instanța de apel se demonstrează și prin faptul că, deși la caz există o decizie irevocabilă privind respingerea apelului părții vătămate – decizia Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, fapt accentuat și de instanța de recurs în deciziile sale, totuși, Curtea de Apel

Chișinău prin decizia din 25 ianuarie 2021 din nou admite un apel, în privința căruia este o decizie irevocabilă.

Au notat că instanța de apel nu a luat în calcul și nu s-a expus asupra declarațiilor expertului Corbu Chiril, care a comunicat că în cazul părții vătămate Papușoi Serghei sunt mari divergențe și deficiențe la stabilirea vătămarilor și existența fracturii, deoarece aceasta în diferite clișee este poziționată diferit. Mai mult, expertul a declarat că fractura poate fi simulată la examinarea roentgen. Din contra, instanța de apel a admis ca probe admisibile și concludente declarațiile expertului Mutoi Grigore, care, însă, nu a dat niciun răspuns clar și cert la întrebările puse, comunicând că nu este specialist în radiologie și nu poarte da răspuns la întrebările puse.

Pentru a fi înlăturat acest dubiu, privind existența sau lipsa fracturii cu deplasare a mandibulei, a și fost efectuată tomografia mandibulei pretinse victime, însă, deși apărarea a cerut accesul la examinarea tomografică și CD-urile cu imaginile de la aceasta, pentru a fi solicitată o examinare și o concluzie a experților de peste hotarele Republicii Moldova, totuși, solicitarea nu a fost auzită.

21. La 06 aprilie 2021, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, în adresa acuzatorului de stat, a părții vătămate și a avocatului Gherman Lilia a fost expediată copia de pe recursuri, cu solicitarea de a depune, în termen de 30 de zile, o referință privind opinia lor asupra recursurilor declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și de către inculpatul Senchakovych Oleh și avocatul Vladimirov Natalia (f.d. 100, volumul VII).

22. Referințe nu au fost depuse.

23. Judecând recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea admiterii apelului avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Papușoi Serghei și menținerea în rest a dispozițiilor hotărârii contestate, pentru considerentele expuse în contextul ce urmează.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și ia una din următoarele soluții: menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță,

conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare.

La caz, se reține că potrivit recursurilor, avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 8), 11), 16) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; există o cauză de înlăturare a răspunderii penale; norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție”*, iar, recurenții Senchakovych Oleh și avocatul Vladimirov Natalia, invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 8) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției este expusă neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv, nu au fost întrunite elementele infracțiunii”*.

Verificând legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit parțial confirmare în speța dedusă judecării, iar, hotărîrea instanței de apel urmează a fi parțial casată, din următoarele motive.

Cu referire la temeiul de recurs invocat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și de către inculpatul Senchakovych Oleh și avocatul Vladimirov Natalia, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma cazurilor specificate de recurenți, Colegiul penal lărgit constată că acest temei nu este incident în speță, deoarece instanța de apel, la examinarea cauzei, a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile declarate, întemeindu-și soluția în baza probelor verificate și apreciate corect de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în actul judecătoresc.

Decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței de condamnare a lui Senchakovych Oleh în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, motivarea soluției corespunde dispozitivului deciziei, care este expusă clar, or, în speță, instanța de apel corect a constatat că au fost administrate suficiente probe care confirmă prezența elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului, fără ca instanța de apel să admită omisiuni sau erori de drept sau de fapt ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

Pentru confirmarea vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, instanța de apel corect a pus la baza soluției ca probe decisive: declarațiile părții vătămate Papușoi Serghei; declarațiile martorului minor XXXXX; declarațiile experților Corbu Chiril și Mutoi Grigore; copia din Registrul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă a examenelor radiologice efectuate pentru ziua de 15 august 2012; conținutul raportului de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012; conținutul raportului de expertiză medico-legală nr. 2357/D din 12 septembrie 2012; conținutul raportului de expertiza medico-legală nr. 2508/D din 18 septembrie 2012; conținutul raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 390 din 24 decembrie 2013; conținutul raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 262 din 14 august 2014.

Aceste mijloace de probă decisive în cumul cu probele descrise și corect apreciate în decizia atacată, fără echivoc dovedesc vinovăția inculpatului de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Ce ține de alegațiile recurenților referitor la lipsa probelor incontestabile care ar confirma prezența la partea vătămată a fracturii mandibulei, Colegiul penal lărgit le apreciază critic, or, expertul judiciar prin raportul de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012, în urma examenului medical al părții vătămate, a constatat fractura unghiulară pe stânga a mandibulei cu deplasare, edem al țesuturilor moi pe față, excoriație pe mucoasa buzei inferioare, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate. Acest raport de constatare a stat la baza celorlalte rapoarte de expertize, la caz nefiind prezentate argumente plauzibile privind nulitatea raportului de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurenților cu privire la nulitatea ordonanței de punere sub învinuire a lui Senchakovych Oleh din 18 octombrie 2012, or, urmărirea penală s-a efectuat în conformitate cu prevederile procesual penale, mai mult, aceste critici au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, asupra căroră instanța s-a pronunțat, dându-le răspunsuri corespunzătoare, argumentate și pe larg expuse în decizie (f.d. 49, volumul VII), concluzii pe care instanța de recurs le însușește și nu consideră necesară repetarea acestora.

De asemenea, ce ține de argumentele recurenților în susținerea temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) și 11) Cod de procedură penală, în baza cărora solicită pronunțarea unei sentințe de achitare a inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) din Codul penal sau de încetare a procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit atestă că aceștia primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, care în opinia lor nu confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, care însă nu pot fi acceptate, din considerentul că toate probele au fost apreciate de instanța de apel prin coroborare între ele, astfel fiind demonstrată pe deplin vinovăția inculpatului, iar, obiecțiile recurenților reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestora. Prin urmare, Colegiul penal lărgit nu identifică vreun temei de a

intervenii prin prisma argumentelor invocate de recurenți în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată.

Mai mult, se conchide că instanța de apel a apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

La fel, din conținutul recursurilor ordinare declarate, reiese că recurenții fac o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, susținând că probele administrate nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, iar, Colegiul penal lărgit la acest capitol invocă că nu pot fi acceptate aceste versiuni, or contravin constatărilor corecte ale instanței de apel în prezenta speță, prin care au fost respinse argumentele apelanților, concluzii ce au fost întemeiate just pe cumulul de probe examinat, verificat, descris și apreciat corect de instanța de apel în decizia sa.

Totodată, instanța de recurs constată că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, instanța de apel s-a pronunțat și asupra apelului declarat de către avocatul Gherman Lilia în numele părții vătămate, care a fost admis cu încasarea de la Senchakovych Oleh în beneficiul lui Papușoi Serghei a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în mărime de 5000 de lei.

Însă, la acest capitol instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, apelul avocatului Gherman Lilia în numele părții vătămate Papușoi Serghei, a fost respins ca fiind depus peste termen (f.d. 138, volumul IV). Decizia respectivă a devenit irevocabilă prin neatacare, cu recurs ordinar fiind contestată doar decizia din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins ca nefondat apelul avocatului Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh și menținută sentința din 24 decembrie 2014 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, apelul avocatului Gherman Lilia în numele părții vătămate Papușoi Serghei, a fost greșit admis de către instanța de apel, motiv din care decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021 necesită a fi casată în partea admiterii apelului avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Papușoi Serghei și încasării sumei de 5000 de lei, cu menținerea în rest a dispozițiilor hotărârii contestate.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, prevăzute de temeiurile pentru recurs ordinar în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 11), 16) Cod de procedură penală, dar s-a admis o eroare de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală, sub aspect că instanța a admis un apel care a fost respins irevocabil ca fiind depus peste termen, ce urmează a fi corectată prin admiterea recursurilor declarate și casarea parțială a deciziei instanței de apel.

24. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admit recursurile ordinare declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și de către inculpatul Senchakovych Oleh și avocatul Vladimirov Natalia, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui **Senchakovych Oleh Mihail**, în partea admiterii apelului avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Papușoi Serghei.

În rest, dispozițiile hotărârii contestate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 01 decembrie 2021.

Președinte

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan

Aliona Miron

Mariana Pitic